

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 78.919 van 23 februari 1999

A. 81.693/XIII-942

- In zake :
1. **DEVRIESE** Pascale,
 2. **FREDA** Rosa,
 3. **DEMEULENAERE** Bjorn,
 4. **de vereniging van mede-eigenaars van het gebouwencomplex "Oude Graanhal" genaamd,**

die alle woonplaats hebben gekozen bij Mr. Anne DELFOSSE en Mr. Antoinette CORNET, advocaten, Brand Whitlocklaan 30 1200 Brussel,

tegen :

de Franse Gemeenschapscommissie.

**DE WND. VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de vordering die Pascale DEVRIESE, Rosa FREDA, Bjorn DEMEULENAERE en de vereniging van mede-eigenaars van het gebouwencomplex "Oude Graanhal" genaamd, op 24 december 1998 hebben ingediend met het oog op de schorsing van de tenuitvoerlegging van het "besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 10 september 1998 betreffende de onteigening, omwille van openbaar nut, van de onroerende goederen waarop de toekomstige zetel

gevestigd zal worden van de diensten van de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie";

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekers de nietigverklaring van dezelfde handeling vorderen;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van de heer QUINTIN, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 4 februari 1999, waarbij bepaald wordt dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 11 februari 1999 om 9.30 uur;

Gelet op de kennisgeving van de beschikking tot bepaling van de rechtsdag en van het verslag aan de partijen;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. A. CORNET, advocaat, die voor de verzoekers verschijnt, en van Mr. M. SCHOLASSE, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van de heer QUINTIN, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten aan de vordering tot schorsing ten grondslag liggen :

De eerste drie verzoekers bewonen een appartement gelegen in het gebouwencomplex "Oude Graanhal" genaamd, Oud Korenhuis, nrs. 3 en 12 te Brussel. De vierde verzoekende partij bestaat uit het geheel van de mede-eigenaars van dat gebouwencomplex.

Op 10 september 1998 stemt het college van de Franse Gemeenschapscommissie in met het bestreden besluit betreffende de onteigening, omwille van openbaar nut, van de onroerende goederen waarop de toekomstige zetel gevestigd zal worden van de diensten van de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie.

Dit besluit is als volgt gesteld :

"

Het College,

Gelet op artikel 138 van de Grondwet;

Gelet op de wet van 26 juli 1962 betreffende de spoedprocedure voor onteigeningen omwille van openbaar nut;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse instellingen, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd door de bijzondere wetten van 8 augustus 1988 en 16 juli 1993, inzonderheid op artikel 79;

Gelet op het decreet II van 19 juli 1993 van de Franse Gemeenschap tot toekenning van sommige bevoegdheden aan het Waals Gewest en aan de Franse Gemeenschapscommissie en op het decreet III van 22 juli 1993 van de Franse Gemeenschapscommissie waarbij sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap toegekend worden aan de Franse Gemeenschapscommissie, inzonderheid op artikel 4, 1°;

Gelet op het decreet van de Franse Gemeenschapsraad van 9 november 1990 betreffende de onteigeningen omwille van openbaar nut die worden

toegestaan of uitgevoerd door de Executieve van de Franse Gemeenschap, inzonderheid op artikel 1;

Gelet op de beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad om haar zetel te vestigen in het gebouwencomplex in de Lombardstraat 67 tot 75 en in de Eikstraat 14 tot 22 te 1000 Brussel;

Gelet op de beslissing van het Bureau van de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie van 10 februari 1997 om hetzelfde halfgrond te gebruiken als dat van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad;

Gelet op het akkoord van 10 maart 1998 tussen de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie en de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarbij voorzien wordt in enerzijds het gemeenschappelijk gebruik van het halfgrond in het gebouwencomplex in de Lombardstraat voor de eerste twee raden en anderzijds het gemeenschappelijk gebruik van de zalen voor de vergaderingen van de commissies en de vergaderingen die passen in het raam van de parlementaire werkzaamheden, van de Spiegelzaal, van de salons van het voorzitterschap en van de tuin door de drie Raden;

Overwegende dat het gebruik van dezelfde lokalen aanzienlijk veel functionele voordelen kan opleveren;

Overwegende dat in een streven naar een optimaal gebruik van de kosten en een goed beheer van de staatsgelden, het wenselijk is dat een aantal diensten - in hoofdzaak voor de verkozenen - gezamenlijk worden geboden, en dit met inachtneming van de autonomie van iedere raad;

Overwegende dat de belending van de zetels van de twee raden het werk van de volksvertegenwoordigers aanzienlijk kan vergemakkelijken;

Overwegende dat, rekening houdend met hun aangrenzend karakter, concrete mededelingen georganiseerd zullen kunnen worden op verschillende niveaus tussen het gebouw van de Raad en dat van de Gewestraad en er ook een technisch netwerk tot stand zal kunnen komen waardoor het mogelijk zal zijn rechtstreeks telefonisch en elektronisch contact te hebben tussen de gebouwen van de twee raden;

Overwegende dat de vestiging van de zetel van de raad in het gebouw dat grenst aan dat van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, politiek verantwoord is;

Gelet op de beslissing van het Bureau van de Raad van 18 juli 1997 om de zetel van de Raad onder te brengen in de Lombardstraat 77, naast dat van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad;

Overwegende dat de bouw van een gebouw alsmede het te renoveren beschermd gebouw van het vroeger poststation, de omgeving ervan en de parking op niveau -2 van de mede-eigendom Oude Graanhal een coherent gebouwencomplex vormen voor de vestiging van de zetel van de Raad;

Overwegende dat het nodig is percelen 8A en 8B in de Lombardstraat 77 en het perceel op het kadaster gekend als 1327V en als vroeger poststation en de omgeving ervan, omwille van het openbaar nut, onteigend moeten worden;

Overwegende dat het nodig is de parkeerplaats op niveau -2, waarvan de enige ingang verplicht gelegen moet zijn op percelen 8A en 8B, omwille van openbaar nut, onteigend moet worden;

Gelet op de beslissing van het Bureau van de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie van 17 juli 1998 om het College te belasten met de zo vlug mogelijke onteigening omwille van openbaar nut van de onroerende goederen vermeld op bijgevoegde plannen en dit via de spoedprocedure;

Overwegende dat de hoogdringendheid van deze onteigening het gevolg is van de verspreide ligging van de lokalen die thans ingenomen worden door het voorzitterschap, het bureau en de griffie van de Raad ten opzichte van het halfrond in de Lombardstraat en van de bijhorende zalen voor de commissies en de vergaderingen die rechtstreeks verband houden met de parlementaire werkzaamheden en dewelke vanaf 1999 gebruikt zullen worden;

Overwegende dat deze spreiding zal zorgen voor grote en ernstige functionele problemen en dat het nodig is dit tot een minimum te herleiden;

Gelet op de bijgevoegde plannen waarop de te onteigenen onroerende goederen vermeld staan;

Gelet op het advies van de inspectie van financiën, gegeven op 2 september 1998,

Besluit :

Artikel 1. De onteigening van de volgende onroerende goederen, zoals weergegeven op de bijgevoegde bodemplannen, wordt gevraagd omwille van openbaar nut :

1. Een terrein aan de voorzijde van de Lombardstraat 77, zoals aangeduid op het bijgevoegd bodemplan door referentie 8A en 8B.

2. Een perceel, bekend op het kadaster onder nummer 1327V en als vroeger poststation.

3. Een deel van het terrein gelegen achteraan het poststation, gekend op het kadaster als deel van perceel 1324C en aangeduid op het geel lint van het bij dit besluit gevoegd bodemplan.

4. Een complex van parkings en kelders gelegen op niveau -2 van het gebouwencomplex genaamd Oude Graanhal, als volgt omschreven in bijlage van de basisakte van het complex van de Oude Graanhal : «de parkeerplaatsen met nummer 201 tot 227, de parkeerplaatsen met nummer 228 tot 230, een reserveruimte (kelder) genaamd «G», de parkeerplaatsen met nummer 232 tot 235, de parkeerplaatsen met nummer 239 tot 242, van 243 tot 247, van 248 tot 251, van 252 tot 256, een reserveruimte (kelder) genaamd «B», de parkeerplaatsen met nummer 257 tot 261, een reserveruimte (kelder) genaamd «A», de parkeerplaatsen met nummer 262 tot 265 en de parkeerplaatsen met nummer 266 en 267, hetzij een totaal van zevenenzestig parkeerplaatsen en vijf reserveruimten (kelders)».

Art. 2. Voor de onteigening van de in artikel 1 van dit besluit bedoelde onroerende goederen zal beroep gedaan worden op de spoedprocedure voor onteigeningen en dit omwille van het openbaar nut, overeenkomstig de wet van 26 juli 1962.

Art. 3. Dit besluit treedt in werking de dag dat het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.";

Overwegende dat de auditeur-rapporteur ambtshalve een middel opwerpt dat ontleend is aan onbevoegdheid van de steller van de handeling; dat hij hoofdzakelijk betoogt dat artikel 79 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de bevoegdheid van de Franse Gemeenschap om te onteigenen, wanneer die bevoegdheid uitgeoefend wordt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, beperkt tot de enkele cultuurgebonden aangelegenheden; dat de organen van de Franse Gemeenschapscommissie op grond van artikel 81 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen en van artikel 4, 1°, van decreet II van de

Franse Gemeenschap van 19 juli 1993 die bevoegdheid kunnen uitoefenen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met inachtneming van dezelfde beperkingen; dat hij eruit afleidt dat, mits de gevallen van en de nadere regels voor onteigening worden bepaald, aan het college rechtstreeks bevoegdheid wordt verleend om tot onteigening over te gaan in aangelegenheden waarin de Franse Gemeenschapscommissie, krachtens de decreten van 19 en 22 juli 1993 de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap uitoefent, doch dat het college die bevoegdheid om te onteigenen, in de uitoefening van de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap waarover het beschikt, alleen kan uitoefenen op het gebied van de cultuurgebonden aangelegenheden, en dus niet met betrekking tot persoonsgebonden aangelegenheden, en dat het college bij ontstentenis van enige uitdrukkelijke bepaling waarbij het bevoegdheid wordt verleend om tot onteigening over te gaan teneinde de zetel van de assemblee te vestigen, iedere bevoegdheid tot onteigenen moet worden ontzegd;

Overwegende dat de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van een handeling alleen kan bevelen indien ernstige middelen worden aangevoerd; dat daaruit voortvloeit dat het de Raad in principe niet toekomt middelen van openbare orde aan te brengen die tijdens het onderzoek van het dossier zouden opduiken; dat bij wijze van uitzondering een middel van openbare orde kan worden aangebracht op voorwaarde dat de gepleegde onwettigheid evident lijkt, zodat geen lang en diepgaand onderzoek vereist is, en dat over alle aspecten ervan mondelinge debatten kunnen worden gevoerd ter terechtzitting; dat in het onderhavige geval de in het verslag aangevoerde argumentering geïnterpreteerd dient te worden op grond van de gezamenlijke lezing van artikel 79 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, van decreet II van de Franse Gemeenschap van 19 juli

1993, van decreet III van de Franse Gemeenschapscommissie van 22 juli 1993, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, en eventueel van artikel 138 van de Grondwet; dat het ingewikkelde aangelegenheden betreft waarover in de processtukken geen enkel debat is kunnen worden gevoerd; dat er geen grond is om het middel in de rechtspleging in kort geding ambtshalve op te werpen;

Overwegende dat de verzoekende partijen een eerste middel ontleen aan schending van artikel 17 van de "Verklaring van de rechten van de mens en de burger van 26 augustus 1989" (lees 1789), van artikel 1 van het eerste aanvullend protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, van artikel 16 van de Grondwet, van artikel 5 van de wet van 26 juli 1962, van artikel 79, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, van artikel 81 van de bijzondere wet van 12 januari 1989, "van de artikelen 1, 2 en 3 van decreet II van de Franse Gemeenschap van 8 november 1990 betreffende de onteigeningen ten algemenen nutte die worden gevorderd of waartoe machtiging wordt verleend door de Executieve van de Franse Gemeenschap", "van artikel 4, 1°, van decreet III van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot toekenning van de uitoefening van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap aan het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie, aan ontstentenis van motivering", aan machtsoverschrijding en aan schending van het evenredigheidsbeginsel, doordat, eerste onderdeel, het bestreden besluit bepaalt dat de eigendom van het overgrote deel van de tuin die in mede-eigendom toebehoort aan de eigenaars van het gebouwencomplex "Oude Graanhal", via onteigening gezagshalve overgedragen wordt, zonder dat gepreciseerd

of zelfs aangetoond wordt dat die overdracht van eigendom gebaseerd is op motieven van openbaar nut, en doordat, tweede onderdeel, het bestreden besluit niet aantoont dat de verwerende partij de voor- en nadelen van zo een maatregel heeft geëvalueerd en afgewogen, terwijl krachtens de in het middel genoemde bepalingen een onroerend goed alleen ten algemenen nutte kan worden onteigend;

Overwegende dat in de aanhef van het bestreden besluit omstandig de redenen worden opgegeven waarom de overheid het nodig acht haar administratieve diensten te vestigen op de onteigende gronden; dat die motieven, die hoofdzakelijk ontleend zijn aan de nabijheid van de zetels van de gewestelijke instellingen en aan de verwachte voordelen van die nabijheid, niet worden betwist; dat geen enkele van de in het middel genoemde bepalingen de overheid ertoe verplicht de aard van de in het onteigeningsplan bedoelde gronden precies te omschrijven; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat de verzoekende partijen een tweede middel ontleen aan schending van artikel 5 van de wet van 26 juli 1962, aan ontstentenis van motivering, aan dwaling omtrent de motieven, aan machtsoverschrijding en aan schending van het evenredigheidsbeginsel, doordat in het bestreden besluit beslist wordt de spoedprocedure inzake onteigeningen te volgen, waardoor de verzoekers hun tuin wordt ontnomen, zonder dat voorts wordt aangetoond waarom de maatregel spoedeisend is, terwijl krachtens de in het middel genoemde bepalingen het spoedeisend karakter van de maatregel moet blijken uit de motieven van het bestreden besluit;

Overwegende dat in de motivering van de bestreden handeling het volgen van de spoedprocedure

gewettigd wordt door overwegingen ontleend aan de huidige vestiging van de lokalen die door de onderscheiden diensten van de assemblee worden gebruikt en van het in de Lombardstraat geplande halfgrond, alsook door de hinder ondervonden in de werking ervan als gevolg van het feit dat de diensten verspreid zijn; dat de bij de wet van 26 juli 1962 ingevoerde spoedprocedure bovendien in de praktijk de gewone wijze van onteigening is geworden, terwijl de overige procedures geregeld bij de vroegere wetten nimmer meer worden toegepast; dat daaruit volgt dat van de overheid redelijkerwijs niet meer kan worden geëist dat ze op omstandige wijze motiveert waarom ze een procedure volgt die van gemeen recht is geworden; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat de verzoekende partijen een derde middel ontleenen aan schending van de artikelen 135 tot 140 en 159 van de Grondwet en van de artikelen 60 tot 81 van de bijzondere wet van 12 januari 1989, doordat de bestreden handeling stoelt op de beslissing van het bureau van de assemblee van de "Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie", terwijl de beslissing tot vestiging van de zetel van de assemblee aan die assemblee toekomt, doch niet aan het bureau, zodat de bestreden handeling uitvoering geeft aan een beslissing die op onregelmatige wijze genomen is, ofwel door een daartoe niet bij de wet bevoegd orgaan;

Overwegende dat de Raad van State niet bevoegd is, zelfs niet incidenteel, om de regelmatigheid na te gaan van handelingen gesteld door de organen van wetgevende instellingen, welke geen bestuursoverheden zijn; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat de verzoekende partijen op de terechtzitting hun vierde middel hebben ingetrokken;

Overwegende dat niet is voldaan aan een van de voorwaarden gesteld bij artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten, die vervuld moeten zijn opdat de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kan bevelen; dat de vordering tot schorsing niet kan worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt afgewezen.

Artikel 2.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op tweeëntwintig februari 1900 negenennegentig door :

de Hr.	LEROY,	staatsraad, wnd. voorzitter,
mevr.	ROBA,	toegevoegd griffier.

De toegevoegd Griffier, De wnd. Voorzitter,

N. ROBA.

M. LEROY.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.